

Utkast

Forskrift om verneplan for skog. Vern av Raknerud-Gimmingsrud naturreservat i Trøgstad kommune i Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klim – og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et forholdsvis stort, lite påvirket, variert og helhetlig ravinekompleks med stor topografisk variasjon. Det inneholder flere raviner og mellomliggende rygger med utløp i Øyeren. Raviner i leirområder under marin grense er en sårbar og truet naturtype. Det er gammel, rik edelløvskog og blandingsskoger med gran i området. Området har rik vegetasjon med varierende fuktighet og stedvis mye død ved av varierende nedbrytingsgrad. Området er viktig for biologisk mangfold med forekomst av sjeldne og truede arter knyttet til død ved, marksjikt og åpen leire. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensing

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 174/1, 174/20 og 51/1 i Trøgstad kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca.340 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1: 5000 datert Klima – og miljødepartementet. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Trøgstad kommune, hos Fylkesmannen i Østfold, i Miljødirektoratet og i Klima – og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrelegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
- e) Beiting er forbudt
- f) Etablering av båtplasser er forbudet

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av veg til Gimmingsrud inntegnet på vernekartet med vegstandard som på vernetidspunktet.
- e) Felling av enkelttrær som kan gjøre skade på veg til Gimmingsrud.
- f) Vedlikehold av landbruksveg inntegnet på vernekartet med vegstandard som på vernetidspunktet.
- g) Rydding av vindfall som hindrer ferdsel på veger inntegnet på vernekartet.
- h) Fjerning av vegetasjon langs jordekanter av hensyn til maskinbruk på dyrket mark.
- i) Vedlikehold av eksisterende lavspenlinje til Sørli.
- j) Bålbrenning med tørrkvist og medbrakt ved og som ikke påfører fjelloverflater skade og som er i samsvar med gjeldende lovverk.
- k) Fjerning av overhengende trær ved grensen til hyttebebyggelse ved Øyeren etter at forvaltningsmyndigheten er varslet.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel, hest og kjerre samt riding er forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingskjøring.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- b) Motorferdsel på veg til Gimmingsrud inntegnet på vernekartet
- c) Motorferdsel på landbruksveg inntegnet på vernekartet i forbindelse med landbruksvirksomhet.
- d) Bruk av sykkel, hest og kjerre samt riding på veger inntegnet på vernekartet.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Hogst av trær som utgjør et alvorlig skyggeproblem for dyrket mark.
- e) Fjerning av enkelttrær langs lavspenlinje til Sørli.
- f) Nødvendig fjerning av vegetasjon langs veger inntegnet på vernekartet.
- g) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd a.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 d, e, f, h og j samt § 7 b, c, d, e og f.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikraftttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Raknerud

Trøgstad kommune i Østfold

FORSLAG skogreservat

Vei

Landbruksvei

 Reservatgrense

 Eiendomsgrense

Rutene: 400x400m, Euref89, UTM sone33

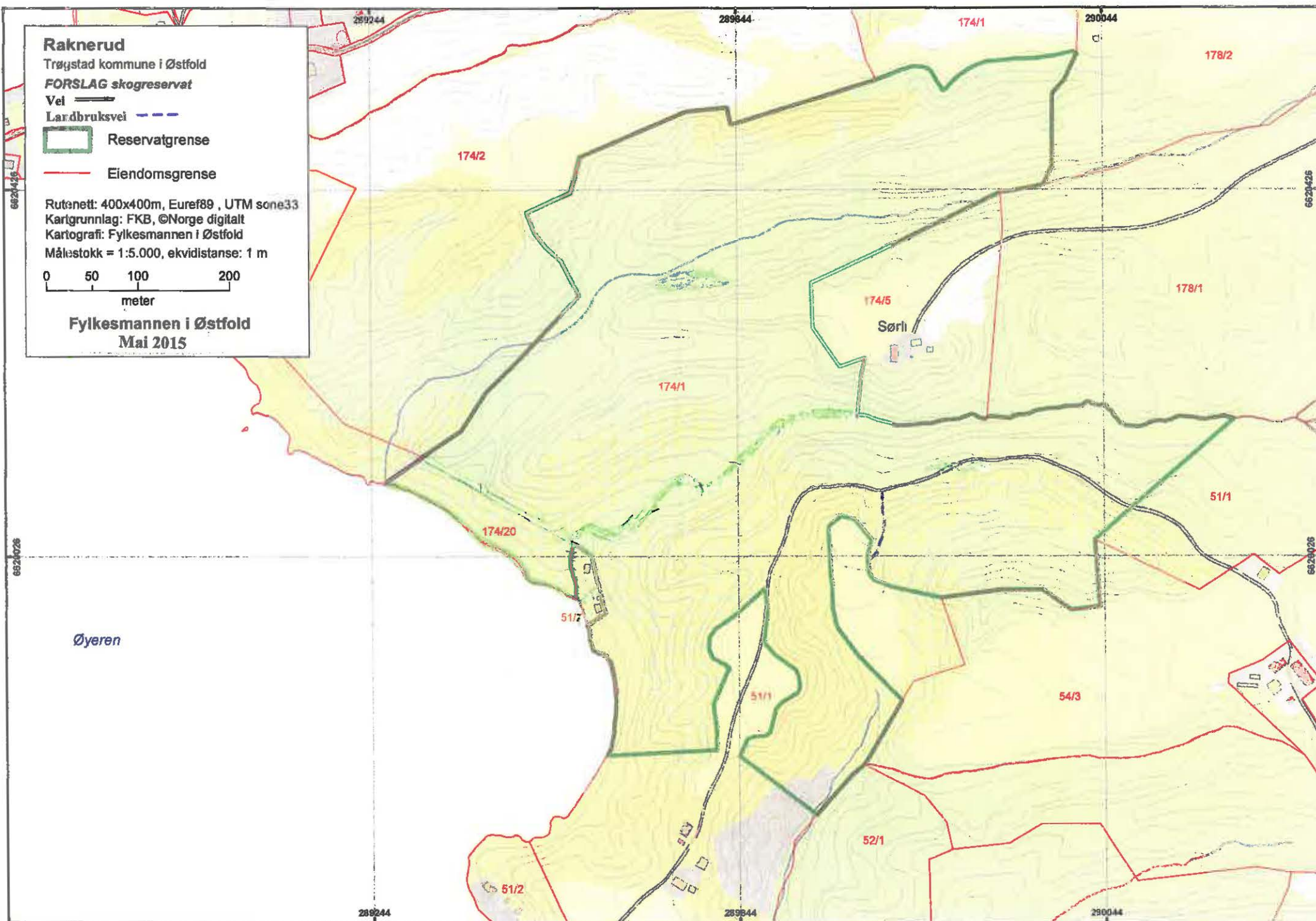
Kartgrunnlag: FKB, ©Norge digitalt

Kartografi: Fylkesmannen i Østfold

Målestokk = 1:5.000, ekvidistanse: 1 m

0 50 100 200
meter

Fylkesmannen i Østfold
Mai 2015

Lokalitetsnavn: Raknerud - Gimmingsrud
Kommune: Trøgstad
Fylke: Østfold
Skogtype: Barskog/edelløvskog i ravine
Kartblad: Askim 1914 II
UTM-koordinater: PM 27 16
Vernekategori: Naturreservat
Areal: 320 dekar

Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et forholdsvis stort, lite påvirket, variert og helhetlig ravinekompleks med stor topografisk variasjon. Det inneholder flere raviner og mellomliggende rygger med utløp i Øyeren. Raviner i leirområder under marin grense er en sårbar og truet naturtype. Det er gammel, rik edelløvskog og blandingsskoger med gran i området. Området har rik vegetasjon med varierende fuktighet og stedvis mye død ved av varierende nedbrytingsgrad. Området er viktig for biologisk mangfold med forekomst av sjeldne og truede arter knyttet til død ved, marksjikt og åpen leire. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Områdebeskrivelse

Raknerud og Gimmingsrud ligger i sørenden av Øyeren på østsiden ned mot vannet. Området strekker seg fra Gimmingsrud i sør, nordøst mot Sørli på begge sider av grusveien, og noe østover mot Torkildsrud. Området inkluderer også arealene vest og nord for Sørli, og strekker seg vestover ned mot Øyeren og sørover tilbake mot Gimmingsrud, enser mot yngre skog, hogstflater eller jorder, samt mot Øyeren i vest.

Lokaliteten heller svakt mot vest (mot Øyeren), men den store topografiske variasjonen utgjøres av de mange skarpt avsatte ravinene som går i øst-vest retning, og fører til både nordvendte og sørvendte lier med eksponerte rygger i mellom og delvis skyggefulle dalbunner. Høydeforskjellene mellom ravedalene og ryggene er på mellom 15 og 40 meter. Ned mot Øyeren heller området kraftig mot vest, og dette gir noen fine vestvendte lier. Lokaliteten ligger 100-155 m o.h. Området grenser mot dyrket mark, mot hogstflater og noe ungskog.

Lokaliteten ligger på glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein eller amfibolitt. Berggrunnen gir opphav til rik vegetasjon. Hele området ligger på marine avsetninger, med tykk havavsetning.

Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og i overgangsseksjonen, men det er store lokale variasjoner i fuktighet på lokaliteten, som følge av vestvendte raviner med til dels tett skog og små bekkedrag, samt sørvestvendte, varme lier og eksponerte ravinerygger.

Avgrensingen av det undersøkte området skiller seg lite fra det forelagte forslaget. Kun noen mindre partier i nord er utelatt som følge av ung skog.

Vegetasjonen i området er rik, med rik edelløvskog som hovedtype og rik blandingsskog som totalt sett dominerende type. Noen mindre områder med dominans av gråor-heggeskog og lågurtskog dominert av gran forekommer også.

Skogens kontinuitet er antatt å være middels til lav, og området har antagelig vært mer åpent tidligere, noe som er svært vanlig for denne naturtypen. I fuktdragene i ravinebunnen er det mye moser, og det er stedvis et godt potensial for kreven- de mosearter knyttet til mer eller mindre bevoskt leirgrunn. Insektfaunaen i området er antagelig rik, og arter knyttet til død ved har antagelig gode forekomster innenfor området.

En god del død ved av diverse treslag og av varierende dimensjoner, samt elementer av grove læger og gadd, forekommer stedvis i store mengder innenfor lokaliteten. En del interessante dødvedarter av sopp bør kunne forekomme i området, selv om det kun ble påvist to rødlistearter (hasselkjuke og almekullsopp). Det forventes også at det også finnes interessante lavararter, utover den ene påviste (bleikdoggnål). Særlig gjelder det lavararter knyttet til gamle edelløvtrær. Lite jordboende sopp ble sett på befaringen i 2014, men enkelte rødlistearter burde kunne forekomme på lokaliteten.

Området oppfyller nesten i sin helhet den generelle mangelen ved skogvernet om å være et lavereliggende og rikt skog- område. Lokaliteten har et bra potensial for enkelte rødlistearter, er rikt med mye død ved og dekker et stort og forholdsvis intakt ravinesystem, og bedømmes derfor som svært viktig. En antatt lav kontinuitet i skogdekke, og derfor et brudd i død- vedforekomsten, gjør at potensialet for enkelte kreven- de skogsarter er noe begrenset, men området er uansett en av de aller beste skogdekte ravinelokalitetene i Østfold. Lokaliteten innehar i tillegg viktige enkeltelementer som enkelte svært grove edelløvtrær, grove læger og gadd av edelløvtrær og gråor, samt at lokaliteten er nesten upåvirket av menneskelig aktivitet i nyere tid.

Lokaliteten vurderes på dette grunnlag som nasjonalt verdifullt (***) og gis tre stjerner (***)

Litteratur

Olberg, S. 2015: Naturverdier for lokalitet Raknerud og Gimmingsrud, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2010.NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning. 6 s.

http://lager.biofokus.no/omradebeskrivelser/Frivilligvern2014_RaknerudogGimmingsrud.pdf